

Anna Ardefors
SCB, D/UTV/VU

RåDa Mötesanteckningar

12 december 2023 kl 9.30-15.00

UKÄs lokaler, Hammarbybacken 31, Stockholm

Deltagare:

Johan Bondefält, UKÄ
Gina Axling, AV
Niklas Notstrand, Energimyndigheten
Jenny Börlin, Folkhälsomyndigheten
Fredrik Lindberg, Folkhälsomyndigheten
Sebastian Constantino, Skogsstyrelsen
Jeroen de Munter, Socialstyrelsen
Per Nilsson, SLU
Isac Jonsson, Skolverket
Ulf Durnell, SCB
Anna Elvkull, SCB
Anna Ardefors, SCB
Björn Tano, TRAF

Anna Elvkull välkomnade till mötet och inledde med en snabb presentationsrunda.

Förutsättningar för långsiktigt arbete

Anna Elvkull initierade en diskussion om förutsättningarna för långsiktigt arbete inom RåDa-gruppen. Vi diskuterade hur vi tillsammans kan skapa ett bra underlag för den kommande workshop som planeras för GD:arna inom SAM under våren 2024. Utgångspunkten är den gemensamma målbilden för den officiella statistiken. Underlaget bör innehålla några tydliga beslutspunkter. Vi kom fram till att SCB ansvarar för att ta fram ett första utkast under januari 2024, som sedan stäms av med RåDa-gruppen på ett digitalt möte. Underlaget sprids sedan för förankring på respektive myndighet. SCB återkommer med datum för digitalt RåDa-möte samt fastställt datum för GD-workshop.

Vi diskuterade också våra egna mötesformer. Vi ser ett behov av en kombination av längre fysiska träffar, och kortare digitala träffar. Både

för att underlätta för deltagande och för att kunna komma framåt i det gemensamma arbetet. SCB återkommer med förslag på heldagsmöten i maj och oktober.

Laget runt

Arbetsmiljöverket

På Arbetsmiljöverket pågår ett stort förändringsarbete där de stora produkterna, Arbetsmiljöundersökningen och Arbetsorsakade besvär, ses över. Båda går just nu med hjälp av SCB som tillägg till AKU. Det innebär lång insamlingstid och alltmer sviktande svarsfrekvens. I dagsläget publiceras tabeller i pdf-format på hemsidan, men planer finns att eventuellt komma i gång med PX webb. Utöver det har myndigheten sett över sina drygt 70 föreskriftshäften, som nu finns i digitalt format.

SLU

SLU har ansvar för att rapportera skogens förändring. Myndigheten fyller 100 år i år, rekommenderar filmen "En skog av siffror" ([En skog av siffror | Externwebben \(slu.se\)](#)). Myndigheten publicerar 350 unika variabler och är beroende av leverantörer på underliggande variabler. SLU levererar öppna data, och har kört PX webb ett antal år. SLU har nära samarbete med Energimyndigheten. SLU laddar ner en del väderdata från SMHI och köper in data till karttjänster från Lantmäteriet.

Folkhälsomyndigheten

Datafrågan ligger högt upp på Folkhälsomyndighetens agenda, ett fokusområde som berör RåDa-gruppen är det kommande hälsodataområdet. Det finns ännu ingen beslutad förordning, men förberedande arbete pågår redan nu. Hälsodataområdet handlar om tillgång till, och delning av, data för primär- och sekundäranvändning. För att göra det behöver medlemsländerna utveckla infrastruktur. Flera myndigheter i Sverige har tillsammans fått finansiellt stöd för att kunna bygga upp en metadatakatalog och ett ansökningsystem (piloter) för hälsodata. Utgångspunkten är att i möjligaste mån nyttja befintlig kunskap och lösningar som finns på myndigheterna. Första steget är att analysera och ta fram specifikationer för systemen. Projektstart är den 1 februari 2024 och kommer pågå i tre år. Alla myndigheterna har redan samlats och planerat arbetet.

Öppna data, för överföring till Sveriges dataportal, löser vi så fort PX webb är uppdaterat, från nästa år.

Jenny Börnin är aktiv i ytterligare en av ROS-samarbetets rådsgrupper och lyfter att det är viktigt att vi synkar oss med arbetet i dessa grupper.

Trafikanalys

För oss är det två delar: delning av data och nya datakällor. Vi arbetar med en grunddatadomän för att dela data inom transportområdet, det ser positivt ut. Det finns förutsättning både för ett strukturerat arbetssätt, och att öka tillgång till standardiserat data. Tanken är att det ska bli enklare för användaren. Det ska också bidra både internt mellan verken, och extern för både forskning och utveckling. Vi har fått positiva reaktioner. Vi har ett regeringsuppdrag som innebär att vi ska göra en omställning, och samtidigt bli bättre på att beskriva omställningen i vår statistik. Vi har också sett sjunkande svarsfrekvenser och har därför tittat på Telias data i ett projekt. Man behöver ha respekt för de nya datakällorna även om vi ska vara kritiska också.

Beslut: Ulf tar med sig TRAFAs till möte med Trafikverket för att diskutera eventuellt gemensamt inköp av mobildata.

Socialstyrelsen

En ny enhet har skapats som är en stödenhet för data och register. Vi jobbar med lite större arbeten, t ex kvalitetsutveckling av våra register och regeringsuppdrag. Vi håller på att uppdatera våra metadata, där har vi kontakt med Vetenskapsrådet och RUT. Regeringsuppdrag t.ex. om primärvårdsuppgifter, rekvisitionsläkemedel (läkemedel som skrivs ut på sjukhus), och väntetider i patientregistret. Vi har fått budget för IT utveckling och håller på att föra över registren till SQL databaser, vilket ska göra att det blir enklare flöden att få ut data. Vi arbetar med en övergång till bättre aktualitet och redan nu finns månadsdata i dödsorsaksregistret. Ny föreskrift för medicinska födelseregistret på gång och träder i kraft under 2025. För mer specifik information om innehållet i våra register och officiell statistik kan man ta kontakt med kontaktpersonen som står på våra faktablad.

Energimyndigheten

Regeringsuppdrag Elektrifiering av transporter. Just nu har vi ett 100-tal uppdrag från regeringen, inte så mycket som direkt berör statistiken. Vi har avslutat en förstudie gällande ett elregister som ska matchas med FDB (Företagsdatabasen). Nästa steg är att lösa utestående frågor och påbörja implementeringen av ett elregister. Det är SCB som ska förvalta det. Det har tagit lång tid men alla är nöjda. Det finns för närvarande mycket pengar inom energiområdet - den som får mest tillgång till dessa satsningar är Svenska Kraftnät. Ökande EU-krav på detta område är en baseline för allt som ska göras. Ligger under en styrningsförordning – energikartläggningar som alla medlemsländer

gör. Jobbar med Px-webb, men funderar på att använda Metasolutions för att det är de som är kopplade till Dataportal.se.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har inte påverkats av budgetnedskärning, vi påverkas mest av juridik, vi är tillsynsmyndighet för en hel del. Vi slungas fram och tillbaka och konflikterna har ökat - det är hårdare tryck på skogsmarkerna och inte en samlad bild vad den ska användas till. Just nu är det svårt att avgöra vad som är ett verkligt behov av statistik och vad som är ett behov av statistik för att bevisa sin sak. Vår statistik blir väldigt ifrågasatt. Vi har vår första EU-lagstiftning. Vi jobbar mycket med smart datafångst på alla våra produkter. Vi hackar upp produkterna på variabelnivå. Vi har lättare att få data från andra myndigheter än från våra egna register. I revidering av förordningen om europeisk statistik – 223:an fanns det en del som handlade om att ta bort sekretessen för det är något vi borde fundera på i framtiden, röjandekontroll är en stor kostnad.

Skolverket

Sekretess och röjandekontroll är det största för oss. Och givetvis som händer med Skolinformationsutredningen. Vi står och väntar och vet att det har varit ganska mycket synpunkter på utredningen. Det är ju inte bara att vi kan samla in data direkt utan även alla register som Skolverket i så fall också ska samla in. Om det sker kommer det vara en ordentligt stor omställning. Allt annat vi har planerat som hamnar i skuggan. Vi jobbar med ett nytt datalager internt för att ta hand om data som vi får från SCB. Ny statistikdatabas som vi kopplar på.

Universitetskanslersämbetet

Vi har i vårt statistikarbete en förordning som vi kallar 1153 den reglerar i detalj på variabelnivå vad vi får samla in från lärosätena. I den regleras att den samlas in via SCB, och det kommer vi fortsätta göra. Det pågår ett arbete att skriva om den för att ge SCB föreskriftsrätt. Det pågår ett stort arbete med data drivet på gräsrotsnivå, som handlar om hur kollegorna ska visualisera och förenkla sitt rapportskrivande. Det ska vara punk att arbeta med data = lätt att hämta gitarren. UKÄ tittar på PX webb, det vi har idag är egenutvecklat. Ledordet när vi pratar om data är UL-bördan. Vi har ett uppdrag i instruktionen att vi ska utreda Högskolans resursutnyttjande, som är en direktinsamling. Vi ser en möjlighet med Ekonomistyrningsverket som har ett eget lab. De har mycket som vi i RåDa kanske borde titta på. Det skulle kunna vara till nytta för flera SAM.

SCB

Det pågår mycket på dataområdet på SCB. För att väja ett exempel beskriver vi om Case 2027: det handlar i korthet om att företagen ska kunna rapportera sina ekonomiska uppgifter till alla myndigheter vid

ett och samma tillfälle. Det bygger bland annat på insamling via SIE-filer, som skapas direkt i företagens egna bokföringssystem. Från och med 2026 kommer det med största sannolikhet att bli obligatoriskt att lämna in sina årsredovisningar digitalt. Detta innebär samarbete med systemleverantörer på redovisningsområdet, och med Skatteverket och Bolagsverket. Om det lyckas kommer vi få in uppgifter på en totalnivå att jämföra med de urvalsundersökningar vi genomför i dagsläget.

Handlägningsprocessen uppdrag, Freja Werke (SCB) (skype)

Freja gick igenom processen för handläggning av uppdragen. Det görs tidigt en prioritering, där bl a offentlig statistik har prioritet. SCB har i dagsläget inte möjlighet att bevaka årligt återkommande beställningar. Det behöver fattas ett nytt beslut om sekretess vid varje tillfälle data lämnas ut. Det är en fördel att vara tidig i sin beställning, även om data ännu inte finns tillgängligt. SCB arbetar i möjligaste mån utifrån att matcha ihop uppdragen med den handläggare som haft uppdraget tidigare, för att få kort startsträcka. Läs mer i bifogad presentation (ppt), eller ta en kontakt med Freja Werke, freja.werke@scb.se, 010-479 64 55.

Aktuellt inom metadataarbetet, Thomas Nyberg (SCB)

Thomas gjorde en överflygning över metadataarbetet på SCB. Metaplus har vi haft i många år, men det börjar bli gammalt, så nu pågår ett arbete med att gå över till MINK. Läs mer i bifogad presentation (ppt), eller ta en kontakt med Thomas Nyberg, thomas.nyberg@scb.se, 010-479 40 76.

Status för kartläggning register för gemensamt delande, Anna Ardefors (SCB)

Vi behöver landa hur detaljerat vi ska kartlägga våra register på respektive myndighet. Anna Ardefors föreslår en arbetsgrupp som kommer i gång i början av året. Vi ser att det är intressant om kartläggningen också kan omfatta samtliga SAM. Anmäl ditt intresse för att delta i arbetsgruppen till Anna Ardefors.

SCB:s godkännandeprocess för nya datakällor samt exempel på utbildningsupplägg, Ulf Durnell (SCB)

Ulf presenterade den uppdaterade Godkännandeprocessen för nya datakällor. Ny text kommer publiceras i SCB:s statistikproduktionsstöd i början av 2024. Då kommer också den nya Dataförsörjningslistan och Omvärldsbevakningsprocessen beskrivas.

Finns det intresse för att vi inom RåDa testar dessa processer ur ett SAM-perspektiv? Vi skulle kunna börja med att hjälpas åt att omvärldsbevaka nya intressanta datakällor och /eller tar någon gemensam datakälla som vi tillsammans går igenom de olika stegen i godkännandeprocessen. Återkom efter nyår om ni tycker det är en bra idé så kan vi sätta ihop ett testteam. Anna A påminner efter årsskiftet.

Kort om utbildningsupplägg

SCB har i dag två olika kursupplägg. Det ena är lite mer omfattande och är baserad på ”Wallgrenarnas” bok om Registerstatistik. Det upplägget omfattar 3–4 dagar. Det andra är ett kortare upplägg där vi presenterar våra basregister på ett detaljerat sätt. Dessa skulle kunna omfatta 1-2 timmar per register, och hållas digitalt för att möjliggöra större deltagande. Läs mer i presentationen (ppt) eller kontakta Ulf direkt, ulf.durnell@scb.se, 010-479 66 45.

Vi tackar för gott värdskap av Johan och UKÄ.

- SCB kommer skapa ett förslag till underlag inför GD-workshop under våren. Tid för digitalt möte med RåDa-gruppen kommer under januari 2024.
- Nästa fysiska möte blir i maj, SCB återkommer med bokning.

Vid pennan Anna Ardefors